

Reidar Brevik kåserte om

Bunnefjorden i våre hjerter

Historien og menneskene

Da romanfiguren Kristin Lavransdatter var på besøk i Follo, mente hun Bunnefjorden var grå og mørk. Det var ingen bebyggelse langs fjorden den gangen på 1300-tallet. Men i dag har man funnet spor av flere steinalder-boplasser blant annet på Svartskog. Og som ferdselsåre var fjorden både viktig og livlig, sommer som vinter. Det var den som bandt folk sammen langs breddene.

Nærmere 50 tilhørere hadde møtt frem i Nordstrandshuset 29. april for å høre lokalhistorikeren Reidar Brevik fortelle om Bunnefjorden.

Oppegård var tidlig anneks til Nesodden, presten ble rodd over fjorden. Tusenvis av arbeidsfartøy har gått ut og inn av Bunnefjorden: robåter, skøyter og jakter, dvs frakteskuter med seil. Fra slutten av 1800-tallet ble det populært med landsteder, hytter og feriehjem på øyene og på Nesodden. All ferdsel dit foregikk med båt. I mange år gikk fjordbåtene på kryss og tvers, blant annet Ceres og Fønix. Kneppeskjær ved Bekkelaget var et populært sted for fanteskoyster. I dag er båttrafikken borte, erstattet av bil. På fjorden er det stort sett fritidsbåter.

Isdriften var en innbringende virksomhet i og rundt Bunnefjorden fra ca 1850 og frem mot andre verdenskrig. Ved Blylaget på Nesodden lå Haslumdammen, hvor isen ble skåret og fraktet med hest og slede ned til båt på fjorden. Båtene lå fortøyd ved en bratt fjellside eller skråning. Her hadde man laget en renne hvor isblokkene ble dyttet ned, så de skled rett ned i båten. Dette var farlig arbeid – blokkene var på 60 x60 cm og fikk veldig stor fart nedover rennen. Hvis de sporet av og traff noen, kunne det bety døden. Selve isskjæringen var også et tungt og møysommelig arbeid, men isen holdt seg godt ved riktig lagring i ishus med tørr sagflis!

Tømmer ble også fraktet på Bunnefjorden. 8-10 stokker ble surret sammen med vaier til en bunt. Syv bunter utgjorde en føring. Dette lasset ble slept på fjorden, bl.a. til Tofte. Det hendte at buntene røk. Da fløt de ofte i land i Flisebukta på Malmøya. Folk skyndte seg å ta noen stokker før eieren kom og lette etter dem. Her i vårt distrikt hadde vi Nordstrand Kull-og vedbolag. De drev med brensel, og hadde, som isskjærerne, fått bygd en renne som sendte koksen rett ned i lasterommet på båten, som lå fortøyd ved den bratte skråningen.

Fiske har alltid vært drevet i Bunnefjorden, til og med makrellstørje har vært tatt. Den må skytes med gevær! Garn ble tørket bl.a. på Søndre Skjærholmen, det kunne være svære garn på over 100 kilo. Alle som bodde langs fjorden drev fiske i en eller annen form, det var bare å ro ut på fjorden og fiske seg middag til familien.

På øyene ble det anlagt industri: Såpekokeri på Heggholmen, tranfabrikk på Husbergøya, kalkdrift på Ulvøya. Hit var det lett å komme, og eventuell lukt og støy ble holdt unna byen. På Gressholmen var det skytebane, og i 1937 ble det anlagt sjøflyhavn her. Widerøes Flyveselskap hadde flybase utenfor Ingierstrand. På Ingierstrand fantes en kilde med radiumholdig vann, slik Kong Haakon VII's kilde i Larvik hadde. På 1920-tallet var man sikker på at dette vannet var ekstra sunt.

Langs Bunnefjorden har det også vært et yrende badeliv. Fra slutten av 1800-tallet lå sommervillaene på Ormøya og Malmøya med sine badehus med nedsenkbare badekummer. I dem kunne man usjenert plaske og avkjøle seg. Det flotte Nordstrand Bad ble anlagt, og da friluftsliv ble stadig vanligere, kom badestrender på rekke og rad. Ingierstrand Bad ble anlagt av Oslo kommune i 1936. Seiling er også populært, Bunnefjorden Seilforening har fortsatt 600 medlemmer og arrangerer ukentlige regattaer. Ormsund Roklubb har i dag base på Malmøya.

Bunnefjordens bruksområder og betydning har endret seg gjennom tidene. I dag er fjorden særlig viktig for rekreasjon og fritidssysler. Beboerne rundt fjorden vil nok uansett være enige med Reidar Brevik i at dette virkelig er fjorden i våre hjerter.

